

Kuuromykkäin

№ 2.

lehti.

2:nen vuosikerta.

Mikkelissä.

Maalisk. 1897.

Tilaushinta: 1 mrk. vuodelta.

Toimittajat:

J. Savolainen.
Mikkelin kuuromykkäin-
koulun johtaja.

H. Reponen.
Mikkelin kuuromykkäin-
koulun opettaja.

Anna Heikel.

Anna Heikel.

Vuoden 1838 vaiheilla eli Turussa Henrik Heikel. Hän oli lehtorina, opettajana Turun kymnaasissa eli lukiossa. Hänen vaimonsa nimi oli Johanna Vilhelmina Heikel, omaa sukua Schauman. Anna Heikel, jonka kuva kaunistaa Kuuromykkäin lehden ensi sivua, on heidän lapsensa. Anna Heikel syntyi Turussa 2 päivänä Helmikuuta vuonna 1838. Hänen vanhempansa muuttivat myöhemmin Pietarsaareen, jonne hänen isänsä määrättiin kirkkoherraksi. Anna Heikel muutti sinne vanhempiensa kanssa. Hyvin nuorena hän jo alkoi työnsä kuuromykkäin hyväksi. Hän tahtoi tehdä hyvää tässä maailmassa, tahtoi olla hyödyllinen ihminen, tahtoi tehdä työtä. En tiedä syytä, joukatähden hän rupesi kuuromykkäin opettajaksi. Minä luulen että hän oli tavannut kuuromyikkiä, joita ei kukaan ollut opettanut, jotka eivät tunteneet Jumalaa, vaan olivat eläinten kaltaisia. Hän näki kuuromykkäin kurjan ja huonon tilan. Se oli luultavasti syynä, jonkatähden Anna Heikelistä tuli kuuromykkäin opettaja. Hän ajatteli „minä olen saanut oppia, minä tahdon ruveta opettamaan kuuromyikkiä. Jeesus on kuollut myös kuuromykkäin syntien tähden. Minä opetan kuuromyikkiä tuntemaan Jumalaa ja hänen rakasta poikaansa, Jeesusta, joka on kärsinyt ja kuollut kaikkien ihmisten tähden“. Anna Heikel matkusti Turkuun, seuraamaan opetusta Turun kuuromykkäin koulussa talvella v. 1860. Turun koulun johtajana oli C. H. Alopæus-vainaja. Hän opetti Anna Heikelille, millä tavalla kuuromyikkiä opetetaan ja myös yhä enemmän rakastamaan kuuromyikkiä. Silloin oli Anna Heikel 22 vuoden vanha. Turusta kotia palattuaan perusti hän Pietarsaaressa oman yksityisen kuuromykkäin koulun. Koulua pidettiin ensin Pietarsaaren pappilassa. V. 1862 kävi piispa Alopæus-vainaja Pietarsaaressa ja laski Herran ehtoolliselle 25 Anna Heikelin kuuromyikkää oppilasta. Pappilan huoneet tulivat ahtaiksi niin monelle oppilaalle, sentähden rovasti Heikel rakennutti oman talon koululle. Koulu muutti omaan taloonsa 15 p. syyskuuta v. 1863. V. 1866 kesällä matkustivat piispa Alopæus ja neiti Heikel Lapinmaahan, jossa he opettivat kuuromyikkiä, ja Alopæus laski heidät Herran ehtoolliselle. Monena vuonna ei neiti Heikelillä ollut opettajattarena palkkaa; ilman palkatta, rakkaudesta, opetti hän kuuromyikkiä ja teki työtä heidän hyväksensä. Anna Heikel on ollut 37 vuotta

kuuromykkäin opettajana ja lämpimänä ystävänä Pietarsaaressa. *) Jumalan avulla, Jumalan hyvyteen ja rakkauteen vahvasti luottaen alotti hän nuorena työnsä kuuromykkäin hyväksi. Hän on opettanut oppilaitaan rakastamaan Jumalaa ja luottamaan Hänen apuunsa, ja Jumala on opettanut kuuromyikkiä rakastamaan Anna Heikeliä, rakasta ja hyvää opettajaansa, uskollista ystävänsä. Se on suurin palkka hänen pitkästä uskollisesta työstään. Hänen vanhat oppilaansa kävelevät monia peninkulmia saadakseen nähdä vanhan opettajansa. Jumala ei hylkää sitä ihmistä joka Häneen luottaa, sen on neiti Heikel saanut kokea. Anna Heikel on isä ja äiti oppilaillensa, lempeästi mutta vakavasti hän nuhtelee rikollista. Nyt hän on vanha. Raskas työ, huoli koulustaan ja oppilaistaan ovat tehneet hänen hiuksensa harmaiksi. Paljon murheita hänellä varmaan on ollut oppilaistaan ja koulustaan, mutta varmaan myös paljon iloa. Yhtä paljon, kenties enemmänkin nyt vanhana, rakastaa neiti Heikel työtänsä, kouluansa, oppilaitansa ja kaikkia kuuromyikkiä. Mutta kaikista enin rakastaa hän Jumalaa, joka niin runsaasti on siunannut hänen raskaan ja vaikean työnsä. Hän on eläessään saanut nähdä työtänsä hedelmät. Rakkaudella katselemme me niin monea kuuromyikan kanssa hänen lempeitä, vakavia kasvojansa ja hänen harmaita hiuksiansa ja toivomme että Jumala, johon hän niin vakaasti luottaa, antaisi hänelle terveyttä ja voimia vielä monta, monta vuotta työskennellä kuuromykkäin hyväksi.

Filip Melankton.

Viime helmikuun 16 p:nä oli kulunut 400 vuotta Filip Melanktonin syntymästä. Filip Melankton syntyi Saksan maalla 1497. Hänen isänsä oli aseseppä, joka teki kaikenlaisia sotaaseita. Filip Melankton luki hyvin ahkerasti. Hän tuli nuorena ylioppilaaksi ja maisteriksi. Viimein hän tuli yliopiston professoriksi.

Hän oli oppinut ja viisas mies. Hän oli myöskin hurskas ja jumalaapelkääväinen mies. Hän luki joka päivä pyhää raamatua. Hän puhui ihmisille raamatusta ja kehoitti heitä lukemaan

*) Pietarsaaren kuuromykkäinkoulussa on hänen ajallaan käynyt 232 kuuromyikkiä, 2 sokeaa ja 2 kuuromykkäsokeaa oppilasta.

sitä. Hän sanoi: Raamatusta me saamme tietää, mikä Jumalan tahto on. Kaikkien ihmisten tulee seurata Jumalan tahtoa. Lukekaamme siis usein raamattua ja tehkäämme nöyrästi se mikä on Jumalan tahto. Semmoiset ihmiset pääsevät kuoltuansa Jumalan tykö taivaaseen.

Monet ihmiset kuuntelivat mielihyvällä Filip Melaktonin puhetta. Siihen aikaan luettiin harvoin raamattua. Mutta nyt sitä ruvettiin lukemaan rohkeasti monessa paikassa. Jumalanpelko leveni sentähden maan päällä ihmisten seassa. Ja jumalisuuden kanssa oppivat ihmiset nöyryyttä, rehellisyyttä, ahkeruutta ja kaikenlaisia hyviä tapoja.

Filip Melankton oli ihmiskunnan opettaja. Sentähden muistavat kristilliset ihmiset aina häntä.

Filip Melakton kuoli 1560.

Kertomus kuuromykille viimekesäiseltä ulkomaan matkaltani.

Kuuromykkäin oloista Köpenhaminassa.

(Jatkoa viime numeroon.)

Kuninkaallinen kuuromykkäin koulu Köpenhaminassa on vielä nytkin kokouspaikkana kuuromykille. Nimittäin joka sunnuntai ja juhlapäivinä. Koulun johtaja pastori F. Heiberg pitää silloin siellä Jumalan palvelusta kuuromykille. Kuuromykät kokoontuvat kello 10 isoon luokkahuoneeseen. Pastori kirjoittaa suurelle taululle sen päivän tekstin sanat. Sitten hän viittomakielellä ja sormiaakkosilla selittää tekstin. Jos hän on itse estetty pitämästä Jumalan palvelusta, silloin pitää hänen sijastaan saman koulun opettaja inspehtori Lassen. Pastori Heiberg matkustaa myös usein ympäri Tanskan maan. Siellä hän pitää raamatun selityksiä kuuromykille.

Nämä sunnuntaipäivät olivat minulle sangen rakkaat. Silloin sain kohdata niin paljon tanskalaisia kuuromykkiä. Tekstin selityksissä käy paljon heitä. Siellä näin monta harmaapäistä kuuromykkävanhusta. Samoin näin siellä monta keski-ikäistä kuuromykkämiestä tai naista ja paljon kuuromykkiä uorukaisia ja tyttöjä. Ennen tai jälkeen Jumalan palveluksen kyselivät he minulta uteliaasti Suomen kuuromykistä. Selitin heille että meilläkin on kuu-

romykille kouluja. Meidän maassa on myöskin kahdessa kaupungissa kuuromykkäin yhdistys. Meilläkin Suomessa pidetään Jumalan palveluksia kuuromykille. Ja kun puhuin heille että meillä myöskin on oma sanomalehti kuuromykille (Kuuromykkäin lehti), pyysivät he minun lausumaan tässä lehdessä terveiset kaikille Suomen kuuromykille. Ne sydämmelliset terveiset lausun nyt teille, vaikka jo onkin yli puoli vuotta siitä kuluu.

Erästä päivää, joka on harras juhlapäivä Köpenhaminan kuuromykille en voi jättää mainitsematta. Tarkoitan sitä päivää, jolloin koulun oppilaat lasketaan ensi kerta Herran Ehtoolliselle. Se tapahtuu aina noin puolivälissä Heinäkuuta. (Tanskan kaikilla kouluilla on paljoa lyhempi kesälupa kuin meillä suomalaisilla.) Silloin kokoontuvat kuuromykät Jakobin kirkkoon. Samalla kertaa käy myöskin Herran Ehtoollisella monta muuta kuuromykkää. Kaikki Köpenhaminan kuuromykät menevät silloin kirkkoon. Ennen Ehtoollista pitää pastori Heiberg kauniin saarnan kuuromykkäin kielellä. Kirkosta tultua tullaan koululle ja siellä vietetään koko iltapäivä.

*

Kesän aikana tekee Köpenhaminan kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet huvimatkan. Mennään vaunuilla, laivalla tai rautatietä myöten johonkin kauniiseen paikkaan. Tavallisesti mennään semmoiseen paikkaan jossa on metsää. Siellä pidetään puheita, iloitaan, syödään ja juodaan. Tällöinen huvimatka kestää koko päivän. Myöskin tehdään huvimatka joskus johonkin museoon. Semmoinen eräskin löytyy 4 penikulman päässä Köpenhaminasta. Siellä on paljon katsomista. Siellä on kuvatauluja ja kaikenlaisia esineitä entisiltä ajoilta. Samoin on myöskin nykyisiltä ajoilta. Entisien Tanskan kuninkaiden huonekaluja y. m. löytyy siellä. Huvimatkat ovat hyvin hauskoja kuuromykille. Hauskoja ovat ne kuulevillekin ihmisille.

Tanskalaiset kuuromykät ovat onnellisemmat kuin Suomen kuuromykät. He saavat kaikki käydä koulussa. Kouluja on niin paljon ettei kenenkään huoli jäädä ilman opetusta. Tanskan laki määrää että kaikkien ihmisten pitää käydä koulussa. Jos vanhemmat, tai lapsen holhoajat eivät lähetä lapsiansa kouluun saavat he maksaa sakkoa. Kun johonkin seurakuntaan syntyy kuuromykkä lapsi, elikkä joku lapsi tulee sairauden kautta kuuromykäksi,

ilmoittaa seurakunnan pappi sen lapsen nimen ja potipaikan kuuromykkäkoulun johtajalle. Sitten kun lapsi tulee kouluikään, 7—8 vuoden vanhaksi käskää johtaja lähettämään lapsen kuuromykkäin koulun. Tällä tavalla ei kukaan kuuromykkä lapsi jää ilman opetusta.

Lopetan kertomukseni ja toivon että meillekin Suomessa tulisi kohta se aika että kaikki kuuromyökät saisivat käydä koulua!

Sakari Topelius.

Sakari Topelius'en nimen tuntee jokainen Suomen lapsi. Tuhomme kuuromyökillekin kertoa hänestä. Olemme painattaneet hä-

Sakari Topelius.

nen kuvansakin Kuuromykkäin lehteen. Sakari Topelius on nykyisistä suomalaisista kirjailijoista ja runoilijoista paras. Hän on runoilija „jumalan armosta“. Topelius on niin hyvä runoilija, että

hän taitaa laittaa kaikki runon muotoon, mitä hän ajattelee. Sakari Topelius'en runot ovat kaikki hyviä. Hän on kirjoittanut sängin paljon runoja. Hän on runoillut myös paljon runoja Suomen lapsille. Suomen lapset rakastavat suuresti hänen runojansa. He rakastavat myös häntä itseänsä. Topelius on kirjoittanut myös paljon kauniita satuja ja kertomuksia. Ihmiset lukevat mielellään hänen kirjoittamiensa satuja ja kertomuksia. Semmoisia kertomuksia on esimerkiksi „Välskärin kertomukset“ ja „Talvi-iltain tarinat“, ne ovat hyvin suuria kirjoja. Olettehan nähneet luultavasti „Maamme kirjan“, sitä lukevat kaikki Suomen kansakoulun lapset. Se kirja on Topelius'en kirjoittama. Monta kymmentä yhtä hyvää kirjaa kuin nämät mainitut kirjat on hän kirjoittanut. Setahden tuntee ja tietää jokainen suomalainen Topelius'en nimen.

Valtionneuvos Sakari Topelius elää vielä. Hän on 79 vuoden vanha. Hän on syntynyt v. 1818 Pohjanmaalla lähellä Uuden Kaarlepyyn kaupunkia. Hän oli jo nuorena viisas poika ja ahkera lukemaan. Topelius tuli ylioppilaaksi sängen nuorena. Häntä opetti tuo Suomen suurin runoilija Johan Ludvig Runeberg. Suoritettuaan maisterin ja tohtorin tutkiinnot, nimitettiin hän yliopiston professoriksi v. 1863. Vuonna 1878 erosi hän yliopiston opettajatoimestaan. Hän asettui asumaan Suomen lahden rannalle Koivuniemi nimiselle paikalle. Siellä elää tämä kunnioitettava vanhus vielä nytkin. Vaikka hän on jo niin vanha, kirjoittelee hän vielä kertomuksia ja runoja. Topelius on kirjoittanut kaikki kertomuksensa ja runonsa ruotsinkielellä. Ne on käännetty ruotsinkielestä suomenkielelle. Ulkomaillakin luetaan Topelius'en kirjoittamia kertomuksia. Ulkomaalaisetkin kiittävät niitä hyväksi. Me suomalaiset toivomme että meillä olisi monta semmoista miestä kuin valtionneuvos Sakari Topelius. Se kansa on onnellinen kansa, jolla on hyviä kirjailijoita ja runoilijoita. Kuin ihmiset lukevat hyviä kertomuksia kirjoista, niin ihmiset oppivat paljon hyvää. He tulevat viisaiksi.

Kirje Helsingistä.

Minä joka olen Porvoon kuuromykkäin koulusta, ihastuin kun sain nähdä pastori A. Sirenin kuvan viime lehdessä. Pastori

Siren oli minun opettajani. Syytä on minulla mainita niistä hyvyksistä, jota sain koulussa nauttia pastori Sireniltä. Oppilaitaan rakasti hän enemmän kuin itseään. Muistan vielä sitä hauskaa leikkipihaa jossa jokapäivä saimme leikkiä, kaikki oppilaat. P. Siren oli joka helki leikkimme keskellä. Paljon hyviä neuvoja olen saanut oppia häneltä. Ensikerran kun pääsin Herran pyhälle Ehtoolliselle opetti hän minulle yhden kauniin värsyn joka on vielä muistossani: „Ottakaa sana siveydellä vastaan joka teissä istutettu on ja voi teidän sielunne autuaaksi tehdä.“

Viime kuun 16 p. oli täällä Helsingissä toimeenpantu suuret iltamat kuuromykkäin kipukassan hyväksi. Ne olivat kaupungin seurahuoneessa. Olin siellä muutamien kuuromykkäin kanssa. Sain nähdä puhetta ja kaunista laulua vaan en tiedä mitä ne olivat sillä en kuule. Näin myös kauniin ja huvittavan näytelmän. Se oli Amerikassa siirtolais-konttorin seikkailu. Huone oli täyteen yllhäistä herrasväkeä. Lopussa oli kaunis tanssi.

Iltaman toimeenpanivat: Rouva tohtorinna Wasenius, rouva Bonsdorff; neidit: näyttelijät Bergroth, Hagelstam, Ahrenberg, Eklund, Erfund, Lagerstam; herrat ylioppilaat Runeberg, Lindell, Tallkvist ja tuomari Penet sekä kuuromykkä-kuvanveistäjä Tallroth. Iltaman toimikunnan puheenjohtajatar oli presidentin rouva Montgomery; jäsenet professorinnat Salszman, Donner, valtioneuvoksen rouva Stadius; neidit Eklund. ja Ruin sekä herra Hirn.

Maria.

Marjamatka Lapissa.

(Mukaeltu Päivälehdestä).

Usein puhutaan marjojen paljoudesta Lapissa. Muutamina vuosina voi niitä olla hyvin paljon, mutta toisina vuosina voi tulla kato.

Vuonna 1894 oli kova kato Utsjoessa ja Tenonjoessa. Syynä oli kuivuus. Joissa ei ollut vettä. Sinä vuonna oli runsaasti marjoja. Niitä oli niin paljon kuin jaksoi tuntureilta kantaa. Oli ollut lämmin kesä, sateet eivät pudottaneet kukkien lehtiä.

Postimies, joka kulkee tunturien yli, kertoi että tiellä oli niin paljon marjoja että täytyi astua niiden päälle. Me päätimme läh-

teä tuntureille marjoja poimimaan. Ilman oppaatta emme uskaltaneet aavoille tuntureille lähteä. Oppaaksemme saimme pappilassa palvelevan lappalaisnaisen, joka löysi hyvin tuntureille ja sieltä kotiin. Vielä täytyi meillä olla kengät, joilla voimme kävellä soilla. Lappalaisten vuotakengät, jotka olivat tehdyt parkitusta nahkasta, olivat hyvin sopivat. Ne ovat niin suuret että voidaan panna heiniä jalan alle ja myös ovat ne veden pitävät.

Eväät ja marja-astiat kädessä läksimme tuntureille, Utsjoen toiselle puolelle. Nouseminen tuntureille on aina vaikeaa, mutta sinne päästyämme emme enää muista risuja, joihin kompastuimme, emmekä kiviä joiden väliin jalka usein jäi kiinni. Edessämme oli ääretön avaruus. Taivan ranta on kaukana, taivas korkea ja ilma keveää. Me kuljimme heinäkengillämme harmaalla jäkälällä aivan kuin suksilla lumihangella.

Keveämmin ja vapaammin kuin ihminen, kulkevat porot tuntureilla. Syksyllä ovat ne kauneimmat. Kevät-talvella putoavat vanhat sarvet, uudet ovat kasvaneet, ja niitä peittää lyhyt karvainen nahka. Porot liikkuvat notkeasti ja kauniisti. Luulisi että metsä kävelee vastaan ja vasta kun tulee lähemmäksi huomaa edessään monta sataa kaunissarvista poroa. Ne liikkuvat hyvin nopeasti eteenpäin, kunnes ne pysähtyvät kauniin nurmikon vierelle. Joskus pelottavat myös sudet niitä. Sudet syövät paljon poroja. Ne syövät vaan parhaat lihat ja jättävät muut osat mätänemään. Usein tapasimme susien repimiä poroja. Oppaamme pysähtyi silloin. Hän otti pitkän puukkonsa ja rupesi nylkemään niitä. Pysähtyminen oli meistä ikävää, me tahdoimme marjamaille ja kävellä reippaasti tuntureilla. Nopeasti otti oppaamme nahkan poron koivista ja sitten lähdimme taas eteenpäin. Tunturien välissä on monessa paikassa tasaisia soita eli jänkiä ja niiden keskellä on usein pieni lampi. Jängät ovat usein monen peninkulman pituiset. Usein kasvaa niillä pitkää heinää, välistä sammalta, joiden päällä on äärettömän paljon muuraimia eli lakkoja. Sammalet ovat usein keltaiset muuramista. Kun tulimme semmoiseen marjapaikkaan, oli vaikea löytää jalalle sijaa. Ensin söimme evästämme, koska meillä oli kova nälkä. Keitimme kahvia ja söimme voileipää lakkojen kanssa. Sitten söimme lakkoja päällyruuaksi.

Kahdessa, kolmessa tunnissa poimimme melkein yhden tynyrin marjoja, ja kumminkin oli vielä melkein puolet jäljellä jän-

gällä. Me poimimme vaan kuivemmilta paikoilta, liejulla oli vaikea poimia. Ensin oli helppo kävellä liejullakin pitkillä heinäkeingillä. Sitten tulivat ne märjiksi ja olimme usein vaipua suohon. Kengät tulivat niin raskaiksi että oli vaikea nostaa ne ylös suosta. Marja-astiat jätimme mielellämme sammalelle, emme kumminkaan vielä tahtonnet lähteä kotiin. Hauskalta tuntui elämä täällä viileällä tunturilla. Ruoka ja kahvi maistui erittäin hyvältä. Kahvia joimme tuohilipeistä ja läkkituopeista. Tuulet puhalsivat pois itikat eli sääsket, etteivät ne tulleet häiritsemään meitä. Me olisimme mielellämme tahtoneet jäädä sinne aina asumaan ja rakentaa tupa itsellemme tuntureille. Tupa olisi rakennettava tunturin huipulle, sinne puhaltavat tuulet, sieltä näkisimme laajalta. Järvistä kalastaisimme hyvänmakuisia kaloja. Lehmät söisivät purojen rannoilta ja jängiltä hyvää ruohoa. Siellä olisi heinää talviruuksikin, jos vaan viitsisi niittää.

Me olimme marjamatkallamme heinäkuun viimeisinä päivinä. Aurinko ei ollut enää näkyvissä koko yön. Me emme huomanneet yön tuloa, sillä valo ei paljon vähentynyt. Väsyneet olimme, emmekä paljon liikkuneet paikoiltamme. Oppaallamme tuli ensin ikävä lihavelliä. Hän kiirehti meitä pois kotiin. Meillä oli nyt paljon marjoja ja oli vaikea viedä ne kotiin. Meillä oli matkassa iso saavi. Oppaamme ei tahtonut ottaa sitä matkaan. Hän ei nyt tahtonut kantaa sitä kotiin. Me saimme itse kantaa sitä. Korento painoi olkapäitä ja rintaa, kengät painoivat paljon jalassa. Riisuimme märät kengät jaloistamme ja panimme ne riippumaan korentoon korvon viereen. Heinät viskasimme pois tunturille. Oppaamme oli vihainen, sentähden että viskasimme uudet heinät pois. Hän kokosi heinät tuntureilta ja pani ne selkäänsä ja vei ne kotiin. Väsymys ei häntä vaivannut niinkuin meitä, hän kulki hyvin nopeasti. Meidän oli vaikea seurata häntä. Kumminkin pysähtyi hän nähdessään poronraadon ja rupesi sitä nylkemään. Silloin ehdimme me levähtää vähän aikaa. Peninkulmat tuntuivat hyvin pitkiltä ja tunturit jyrkiltä eli korkeilta. Hyvälle tuntui ja iloiset olimme kun näimme kirkon tornin. Tietä ja polkua ei ollut, mutta kuitenkin osasi oppaamme kotiin. Sanoimme hänelle että lihavellin haju oli neuvonut hänelle tien.

Valtiopäiviltä.

Eunen olomme ilmoittaneet että johtaja *Killinen* on valtiopäivillä. Johtaja *Killinen* on valtiopäivillä anonut että maahamme perustettaisiin uusia kuuromykkäin kouluja. Hän puhui että meillä on vähän kuuromykkäinkouluja. Kouluihin ei voida ottaa kuin kolmas osa kouluun pyrkijöistä. Hyvin paljon kuuromykkiä täytyy jättää pois kouluista. Ne kuuromykkät eivät saa mitään opetusta, jotka jäävät pois kouluista. Johtaja *Killinen* on anomuksessaan numeroilla näyttänyt kuinka paljon on pyrkinyt oppilaita kouluihin ja kuinka paljon on heitä voitu ottaa, sekä jättää pois. Painattamme mekin ne tähän:

Lukuvuonna 1892—93	pyrki 37,	voitiin ottaa 15,	pois jäi 22	kuurom.
„ 1893—94	„ 48,	„ „ 25,	„ „ 33	„
„ 1894—95	„ 52,	„ „ 15,	„ „ 37	„
„ 1895—96	„ 52,	„ „ 14,	„ „ 38	„
„ 1896—97	„ 43,	„ „ 15,	„ „ 28	„

Jyväskylän kuuromykkäin kouluun on pyrkinyt ensimmäisenä vuonna 77 kuuromyk. heistä voitiin ottaa 30, pois jäi 47 kuuromykkää. Toisena vuonna pyrki 87 kmyk. joista otettiin 30, pois jäi 57 kuuromykkää. Sitä paitsi on kuuromykkiä täytynyt jättää pois Turun ja Mikkelin kouluun pyrkijöistä. On vielä paljon kuuromykkiä joita ei ole edes kouluihin kysytytkään.

Tästä näemme selvään, että uusia kuuromykkäin kouluja tarvitaan vielä maahamme. Me iloitsemme suuresti että on valtiopäivillä semmoisia henkilöitä, jotka puhuvat kuuromykkäin puolesta.

Oulun kirkkoherra *Wald. Wallin* on myös valtiopäivillä. Hra *Wallin* on valtiopäivillä anonut että kuuromykkäin koulu perustettaisiin Oulun kaupunkiin.

*

Koulutoimen Ylihallitus on taas esittänyt Senaatille että Kuopion kuuromykkäin kouluun perustettaisiin rinnakkais osastot. Se on, että Kuopion kouluun tulisi ensi syksynä kaksi ensiluokkaa, seuraavana vuonna kaksi toista luokkaa j. n. e. Silloin voitaisiin Kuopion kouluun ottaa kaksi kertaa enemmän oppilaita.

Helsingin kuuromykkäin yhdistyksen järjestyssäännöt.

(Jatkoa viime n:roon.)

§ 9. Yhdistyksen keskustelut.

Yhdistyksen keskusteluissa pitää jäsenen noudattaa puheenjohtajan käskyjä, eikä jäsenellä ole valta lausua mielipidettään, ennenkuin puheenjohtaja anomuksen jälkeen on antanut hänelle siihen oikeuden, uhalla että hän muuten menettää sanavaltansa kokouksessa.

§ 10. Yhdistyksen seurustelut.

Jäsenillä ei ole oikeus toimeenpanna seurusteluja yhdistyksen huoneistossa ilman hallituksen suostumusta.

Yhdistyksen kokoukset ja seurustelut eivät saa ilman hallituksen lupaa kestää kauemmin kuin kello 10:een j. p.

§ 11 Tilapäiset käynnit yhdistyksessä.

Henkilöt, jotka eivät kuulu yhdistykseen, voivat puheenjohtajalta eli hallituksen jäseneltä saada luvan läsnäolla sen kokouksissa.

§ 12 Yhdistyksen jäsenen sopimaton käyttäytyminen.

Jäsenen, joka yhdistyksen huoneissa esiintyy juovuksissa tai muutoin sopimattomasti, tulee viipymättä puheenjohtajan eli, tämän poissa ollen, jonkun muun hallitusjäsenen käskystä poistua. Kielteisessä on sellainen jäsen sopivalla tavalla vietävä ulos.

Jos sama väärinteko uudistuu, kielletään sellaisen jäsen rangaistukseksi määräkertoja läsnäolemasta yhdistyksen kokouksissa.

Joll'ei jäsen tästä välitä on hän eroitettava yhdistyksestä tavalla, josta yhdistyksen sääntöjen § 5 määrää.

§ 13. Järjestysmiehet.

Hallitus valitsee yhdistyksen miespuolisista jäsenistä kaksi järjestysmiestä, joilla on huolenaan lampun sytyttäminen ja sammuttaminen, ja joiden on peräänkatsottava, ett'ei raikasta juomavettä puutu yhdistyksen kokouksista, autettava teentarjoustoimikuntaa raskaimmissa töissä, sekä oltava hallitukselle avuliaana, jos tarve niin vaatii.

Järjestysmiehet, jotka valitaan kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan, ovat sillä ajalla vapautetut jäsenmaksusta, jota paitsi heillä myöskin on oikeus saada kaksi teepolettia ilmaiseksi, silloin kun teentarjouksia pidetään.

§ 14 Teentarjoustoimikunta.

Hallitus valitsee yhdistyksen naispuolisista jäsenistä teentarjoustoimikunnan, johon kuuluu yksi johtajatar ja kaksi apulaista.

Teentarjoustoimikunnan jäsenet, joista apulaiset valitaan kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan ja johtajatar työvuodeksi, ovat vapautetut jäsenmaksusta, jonka ohessa johtajattarella on oikeus saada 5 ja apulaisella 2 teepolettia ilmaiseksi, silloin kun teen tarjoustoimikuntaa pidetään.

§ 15. Sijainen.

Järjestysmies ja teentarjoustoimikunnan jäsen, joka jää yhdistyksen kokouksista pois, on velvoitettu asettamaan edestään hyväksytyyn sijaiseen.

§ 16. Hallitusjäsenten valta.

Hallitusjäsenten tulee peräänkatsoa, että yhdistyksen järjestyssääntöjä noudatetaan, ja puheenjohtajalle ilmoittaa, jos joku rikkoo niitä vastaan, vaan jos hallitus ei ole heitä siihen valtuuttanut, ei heillä ole oikeus hallitusjäseninä eli hallituksen nimessä ryhtyä minkäänlaisiin toimenpiteisiin, paitsi siinä tapauksessa, josta § 12 mainitsee.

Pieniä tietoja.

— **Kansakoulun opettaja** E. J. Pesonen on määrätty toimittamaan opettajan virkaa täksi lukukaudeksi Turun kuuromykkäin koulun yli-ikäisten luokalle.

— **Sokeita kuuromykkiä** löytyy myöskin meidän maassa. Tähän a ti ei niistä ole tiedetty mitään. Helsingin sokeain koulussa on nykyään opetettu kahta sokeaa kuuromykkiä. Kuopion vanhain sokeain kouluun on tarjottu yhtä 28 vuotta vanhaa sokeaa kuuromykkiä.

— **Helsingin kuuromykkäin yhdistyksen iltamassa** viime kuun 16 p. tuli puhdasta voittoa yli 1,000 markkaa.

† **Kuollut.** 80 vuotta vanha kuuromykkiä nimeltä Matilda Melander kuoli äskettäin Turussa akkakodissa.

— **Kuuromykkä kuvanveistäjä A. Tallroth** on äskettäin muodostellut Ateneumissa Helsingissä, Suomen taideteollisuus yhdistyksen koulussa kuuromykän vartalokuvaa. Se on niin suuri kuin tavallinen ihminen. Se valmistuu Toukokuussa.

† **Kuollut.** Helmikuun 24 p:nä kuoli Turussa viittomakoulun oppilas *Otto Hjalmar Lindgren* 16 vuoden vanhana. Hän oli kotoisin Vehmaan pitäjältä. Hän tuli kuuromykkäin kouluun syksyllä 1890. Hän oli etevä oppilas. Ensi kevänä hän olisi saanut lopettaa koulunkäyntinsä. Hänessä oli rintatauti ja se vei hänet nuorena hautaan. — Hän haudattiin Turun hautausmaalla helmikuun 27 p:nä. Kuusi kuuromykkäin koulun oppilasta kantoi arkun hautaan. Pastori Nordman siunasi ruumiin, ja koulun opettajat ja opettajattaret lauloivat hautausvirren neljäänisästi. Kaikki koulun oppilaat olivat saattamassa kuollutta toveriansa haudalle.

— **Turun kuuromykkäin yhdistys** vietti helmikuun 12 p:nä K. O. Malmin syntymäpäivää. Tilaisuutta varten oli Malmin kuva ympäröity lipuilla ja köynnöksillä. Herra Hirn selitti viittomakielellä Malmin työtä ja merkitystä. Turun kuuromykkäin yhdistys pitää tapana viettää joka vuosi Malmin syntymäpäivää.

— **Tidskrift för döfstumma**, Tammikuun numero, N:o 1 sisältää seuraavat kirjoitukset: *Till läsaren* (lukijalle), *C. H. Alopæus* (kuvalla), *Förbön för döfstumma* (runo kuuromykille, sama runo joka on tämän lehden 1:sä numerossa), *Återblick på året 1896* (silmaus vuoteen 1896), *De två vännerna* (kaksi ystävää), *På resa till skolan* (matkalla kouluun), *Uppgifter om döfstumma* (tietoja kuuromykistä), *Bref af döfstumma* (kirje kuuromykältä), *Helsingfors döfstumförenings ordnings stadgar* (Helsingin kuuromykkäin yhdistyksen järjestyssäännöt), *Nyheter från Finland och utlandet* (uutisia Suomesta ja ulkomaalta).

Lehti on hyvin sievän näköinen. Kuvat ovat hyviä. Se on saman kokoinen kuin tämä lehti. Sitä ilmestyy 8 numeroa vuodessa. Lehti maksaa 1 markka 50 penniä vuodelta. Tämä ruotsalainen kuuromykkäin lehti painetaan Porvoosa. Sitä toimittavat Porvoon kuuromykkäkoulun johtaja O. Wichmann ja Pietarsaaren kuuromykkäkoulun opettaja Petter Stade.

† **Kuolleita.** Viime helmikuun 28 p. kuoli Helsingissä kuuromykkä *Hilma Nordström*. Hän oli 34 vuotta vanha. Hän sairasti keuhkotautia. Wainaja oli kotoisin Porvoosta. Hän haudattiin Helsinkiin lutherilaiselle hautausmaalle tämän kuun 7 p. Helsingin kuuromykkäin yhd. puolesta laski seppelen kuuromykkä kuvanveistäjä A. Tallroth. Hän puhui haudalla: „Tämä kuuromykkä, niinkuin kaikki muutkin kuuromykät on saanut kärsiä elämässään, hän ei ole osannut puhua eikä ole mitään kuullut. Hän ei ole saanut kanssajhmisiltään iloista seura elämää. Nyt on muutos tapahtunut. Hän lepää rauhassa maanpovessa, vapaana maailman myrskyiltä.

Useita seppeleitä laskettiin haudalle. Sepeleitä laskivat vainajan sukulaiset, ystävät ja useat kuuromykät. — Ruuniin siunasi pastori Muren.

— **Sunnuntai-koulua kuuromykille** on pidetty Helsingissä kuuromykkäin yhdistyksen toimesta. Koulua pidetään 2 tuntia sunnuntaisin ja

2 tuntia keskiviikko iltana. Suomen kielellä opettaa neiti Tekla Roschier ja herra A. Tallroth, ruotsin kielellä opettavat ylioppilas neiti Elma Eklund ja herra Walter Stadius. Myöskin opetetaan Saksan ja Englannin kielellä. Oppilaita on koulussa parikymmentä.

— **Helsingin kuuromykkäin yhdistyksen** iltamaan viime kuulla oli paljon ihmisiä kokoontunut. Kerromme tarkemmin tästä. Ensin soitti soittokunta torvilla. Senjälkeen neiti *G. Saclan* lausui runon. Tämän runon oli tätä iltamaa varten tehnyt prof. *O. M. Reuter*. Sanomalehden toimittaja hra *Julius Hirn* piti sitten esitelmän kuuromykkäin kielestä. Hän puhui ensin milloin kuuromykkiä ensin ruvettiin opettamaan ja minkälaista kieltä silloin käytettiin opetuksessa. Sitten puhui hän, että nyt jo enemmän pidetään huolta kuuromyk. opetuksesta kuin ennen. Lopuksi puhui hän että Suomessa eteenkin päin yhä enemmän ja suuremmissa määrässä opetettaisiin kuuromykkiä, että kuuromykkäin opetus saavuttaisi korkeimpaa päämaalia.

Esitelmän jälkeen lauloi kreivitär *Mannerheim* somasti kauniita lauluja. Lyhyen väliajan jälkeen näytettiin huvittava näytelmä „*Guldfjäriln*“ (Kulta perhonen). Tämä oli kuvaus Amerikasta. Se näyttää kuinka Amerikkaan menevillä siirtolaisilla tapahtuu kaikenlaisia seikkailuja siirtolaiskonttorissa. Siihen oli myös sovitettu kuuromykkäin puheita. Se näyteltiin hyvin. Siinä oli myöskin näyttellessä kuuromykkä A. Tallroth. Ihmiset olivat tyytyväisiä iltamaan.

Lopuksi tanssittiin.

— **Aistivalliskoulujen tarkastaja W. Forsius** tarkasti tämän kuun 10 ja 11 päivä Mikkelin kuuromykkäkoulua.

Ulkomaalta.

— **Onnen kultapoika.** Tukholman kaupungissa Ruotsinmaalla voitti eräs kuuromykkä poika, kirjapaino-oppilas arpajaisista 10,000 kruunua. Se on noin 14,000 markkaa. Arpajaiset olivat viime helmikuun 1 päivänä.

— **Lahjoitus.** Ruotsalainen neiti Brita Katharina Lundberg testamenteerasi eläissään Tukholman ja Manillan kuuromykkäin kouluille rahaa. Nyt on neiti Lundberg kuollut ja hänen omaisuutensa 2,000 kruunua (2,800 mark.) perivät mainitut koulut.

— **Neljänmiljoonan lahjoitus.** Viime joulukuussa perivät Saksanmaalla Brümmin kaupungin sokeainkoulu, kuuromykkäin koulu ja parantumattomien sairaiden koti yhteensä 4,000,000 markkaa. Eräs saksalainen herra von Mundy oli tehnyt semmoisen testamentin että jos hänen kolme poikaansa kuolevat ilman lapsia, niin joutuu heidän omaisuutensa mainituille laitoksille. Ei kellään pojista ollut lapsia. 2 näistä herran pojista kuoli jo vuonna 1872. Kolmas poika kuoli viime joulukuun 4 päivä 84 vuoden vanhana. Seuraavana päivänä saivat nuo kolme laitosta tuon suuren summan rahaa.

— **Sokeita ruhtinoita** on meidän tietääksemme Euroopassa 2. Nimittäin vanha suuri herttua Meklenburg Strelitzissä ja parhaallaan hallitseva maakreivi Hessenissä, kumpikin Saksan keisarikunnassa. Maakreivi on hyvin

hyvä laulaja ja soittaja. Ennen olemme kuuromykkäin lehdessä kertoneet että Europan kuninkaallisissa huoneissa löytyy kuurojakin ihmisiä. Nyt kerromme että löytyy sokeitakin.

— **Oma talo kuuromykille.** Tanskalaiset kuuromykkäin ystävät, kuuromykkäin koulujen tarkastaja, kuuromykkä koulujen johtajat, opettajat ja useat kuuromykkät kokoavat rahoja. Rahojen kokoamisen alkuun pani Köpenhaminan kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet. Kun rahoja saadaan kerätyksi noin 15,000 markkaa (10,000 kruunua) niin rakennetaan Köpenhaminaan oma talo kuuromykkäin yhdistykselle sekä koti vanhoille kuuromykille. Rahaston hoitaja on Köpenhaminan kuuromykkäin koulun opettaja maisteri Fritz Bech. Hän on myös kuuromykkäin yhdistyksen puheenjohtaja. Maisteri Bech toimittaa Tanskalaisille kuuromykille omaa lehteä. Hän kirjoittaa meille että he saavat hyvästi rahoja kootuksi kuuromykkäin taloa varten.

— **Kirjeenvaihtoa:** *Joh. Puolakka Wiipurissa* tilausrahanne 10 mk. olemme saaneet. *Ida Hänninen Saarijärvi* tilauksenne ynnä rahanne ovat saapuneet. *E. Elfving Imajoki* tilausrahanne 28 mk. olemme vastaanottanut. *L. T. Sortavala* tilauksenne ynnä rahat 11 mk. saapuneet. *A. Hyvärinen Warkaus* tilauksenne tullut meille. Kiitos kaikista niistä! Monet kuuromykkät ovat lähettäneet kirjoja Kuuromykkäin lehdelle mutta me emme ole niitä kaikkia voineet panna lehteen. Niissä useissa ei ole oikein mitään asiata kerrottu. Toiset taas puhuvat itsestään kuinka he ovat tulleet kuuromykiksi eivätkä kerro elämästään ja tapauksista

Kaapo Tampereella. Teidän kirjeenne olisimme mielellämme painattaneet lehteen mutta me emme ymmärrä kaikkia mitä te olette kirjoittaneet.

Ilmoitus.

Suuria valokuvia piispa Alopaeuksen ja pastori Sirenin hautapatsaasta sekä kuuromykkäinopettaja Malmin rintakuvasta saa ostaa allekirjoittaneelta à 2 mk. 50 p. kappalle.

Valter Stadius.

Teknikko.

Osoite: Helsinki, Unioninkatu 41.

Sisältö: Anna Heikel (kuvalla). — Filip Melankton. — Kertomus kuuromykille ulkomaan matkalta, jatkoa. — Sakari Topelius (kuvalla). — Kirje Helsingistä. — Marjamatka Lapissa. — Valtioapäiviltä. — Helsingin kuuromykkäinyhdist. järjestyssäännöt. — Pieniä tietoja. — Ulkomaalta.
